

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 17

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Tóth Árpád: *Esti ének*

*A holdat nézd, fölült a háztetőre,
S arany testét szikrázó gombolyagba
Görbítve mint bizarr kandúr, olyan ma,
Vén, kéjes, égi állat, éjek őre –,
Fáradt szegény, pihenni volna kedve:
Érzed? most rád néz s elszántan, vakon
Hozzádvetné magát az ablakon
S szelíd térdedhez kúszna törleszkedve.*

*S a félsötét szobában nézz körül –
Érzed? reszketnek a bús bútorok ma,
Rejtelmesen mind hozzád tántorogna
S mint halk, borús raj, körbe tömörül:
Öreg rabszolgák, zsibbadt, árva testek,
Leomlanának, s édes újjaid
Lágy símitását kérni bújna mind,
Hogy érezzék zsongító, enyhe tested.*

*S nézd: ím az árnyban két szemem hogy ég,
Kebledre hajtom: két hű, régi ékszer,
Ó, millió sok éve már – emlékszel? –
Égtek s fájtak – nem volt még föld, se ég –
Simítsa őket is kezed hűs ujja:
Ó, áldott gesztus, mellyel minden dolgok
Lététől létem csendesen eloldod,
S a végtelenben ringatózom újra!*

Forrás: Tóth Árpád összegyűjtött versei és versfordításai. Osiris Kiadó, 2000.93–94.

- Melyik műfaj sajátosságait fedezi fel a költeményben? Indokolja válaszát a cím és szöveg összefüggésére figyelve! 5 pont
- Milyen szerepe, hatása van a kérdőmondatoknak a szövegben? 5 pont
- Mi jellemző a vers képi megalkotottságára? 5 pont
- Melyik stílusirányzat jegyeit ismeri fel? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Aki látta a Rómának szeretettel című Woody Allen-filmet, az emlékezhet rá, mi mindent ki lehet hozni „az átlagember olyan jól énekel a zuhany alatt, hogy a végén eljut az operába is” című alaphelyzetből. Viszont ha hiszitek, ha nem, ez az eset tényleg megtörtént a valóságban is! Rolando Villazón épphogy magára tekerte a törölközőt zuhanyozás után, amikor csengettek az ajtaján. Egy idegen férfi állt ott, aki Arturo Nieto baritonként mutatkozott be. Mint kiderült, az énekes egy barátjánál, Villazón közvetlen szomszédjánál vendégeskedett, és nagyon megtetszett neki, amit a falon át hallott. Olyannyira, hogy meg is hívta Villazón a zeneiskolába, ahol ő maga is tanított. Villazón a zuhany alól kikerülve szorgalmasan képezte a hangját – és így szeretett bele végérvényesen az opera műfajába.

Eleinte főleg hazájában, Mexikóban lépett fel. Akkor figyeltek fel rá igazán, amikor 1999-ben megnyerte Plácido Domingo Operalia énekversenyét, és azonnal elhalmozták európai felkérésekkel is. Olaszországban, Genovában debütált. [...] Aztán a párizsi Operaházban eljátszhatta Alfredót a Traviatából, a berliniben pedig Macduffot a Macbethből – ma pedig már úgy jár ebbe a két intézménybe, mintha hazamenne. Franciaországban telepedett le, megkapta az állampolgárságot is, de Németországhoz legalább ennyire szoros szálak fűzik, sőt, időközben Nagy-Britannia is felkerült a térképére. Mégsem távolodott el a gyökereitől. Sokszor hallhatjuk az anyanyelvén énekelni, fontos számára a mexikói zenei és kulturális örökség, és boldog, hogy mindennek hírért viheti a nagyvilágban. Október elsején például Budapestre hoz el egy nagy csokor spanyol és latin-amerikai dalt.

De ha azt hinnénk, hogy a zuhanyos kezdet után átlagosan folytatódott a karrierje... hát, azért az nagy tévedés lenne. Eleve ő maga sem átlagos. A Guardian újságíróját például dinoszauruszmaszkban, hátborzongató hörgésekkel, egy játékmackót falatozva fogadta. Amikor szegény jó sajtómunkás magához tért az enyhe szívszélhúdésból, Villazón közölte vele, hogy ez az operarendező új koncepciója, „Don Carlos a Jurassic Parkban”. Na jó, csak viccelt, igazából azért jár így az utcán, mert különben folyton megállítják a rajongók, és így legalább nem ismerik fel. Na jó, megint csak viccelt: a maszkot a próbák előtt vette egy játékboltban, és a kislemez fogja meglepni vele.

(<https://librarius.hu/2019/09/21/rolando-villazon-aki-dinoszaurusznak-oltozve-fogadta-az-uj-sagirot>)

a. Hol fedezték fel Rolando Villazón? 5 pont

b. Igazolja a szöveg alapján a következő kijelentést!

Eleve ő maga sem átlagos. 5 pont

c. Emelje ki a szöveg kulcsszavait! 5 pont

d. Mutasson be 10–15 mondatban egy tehetséges embert! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A víz archetípusa az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**pl. Jókai Mór: Az arany ember, Krúdy Gyula: A hídön vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus alkotás műfaji sajátosságai 5 pont

b. a mű történetalakítása 5 pont

c. a víz archetípusának jelentései 5 pont

d. a mű stílusának jellemzői 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.